



VERGROEN

JE VOORTUIN

STAP VOOR STAP

DE COLLECTIEVE VOORTUIN

augustus 2018

Het project 'Vergroen je voortuin' is een initiatief van



Copromotor



in samenwerking met

Partners



Dit project werd mede mogelijk gemaakt door cofinanciering uit Platteland Plus, bestaande uit middelen van Vlaanderen en provincie Antwerpen.

Groen brengt mensen samen. Maar, wat doe je in buurten waar er geen collectieve plekken zijn? Daar zijn voortuinen een mooi alternatief om ontmoeting te stimuleren! Voortuinen worden immers vaak onderbenut en ervaren als restruimte met veel onderhoud. Daardoor worden ze vaker en vaker verwaarloosd.

Laat mensen samenwerken rond deze plekken om unieke buurtplekken te creëren in hun voortuin! Dit heeft enkele voordelen, want de tuin is uiteraard privaat domein waardoor er meteen een hoger eigenaarschap én meer kans op effectief gebruik is. Er kan gestreefd worden naar individuele realisaties of opgeroepen worden tot samenwerking tussen burens die samen hun voortuin openstellen.

Dit draaiboek geeft je een houvast om er zelf aan te beginnen!



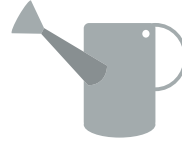
Kruipend
Zeegroen

Prachtklokje



IN EEN NOTENDOP

WAT Traject om samen met een buurt een buurtplek te creëren in voortuin(en)

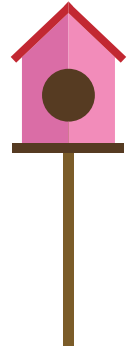


WAAR Dit project wordt ideaal gezien uitgevoerd op straat- of buurtniveau. Al kan het tegelijkertijd in meerdere buurten of straten van een dorp of gemeente doorgaan.

WANNEER Ideaal gezien speelt de projectdoorlooptijd in op de plantperiodes (bomen, hagen en bloembollen in het late najaar, andere planten in het voorjaar). Uit projectervaring blijkt echter dat een beperktere en intensievere doorlooptijd in het voorjaar de voorkeur draagt omdat dit inspeelt op het effectieve gedrag van mensen. Starten in februari/maart en eindigen rond juni lijkt het meest aangewezen.

KOST De kost is afhankelijk van de invulling van het traject en of er al dan niet extra personeel bekostigd moet worden. Voorzie zeker voldoende financiële stimulans voor kandidaten.

VOOR WIE De wedstrijd kan worden georganiseerd door een gemeente, vereniging, buurtcomité, ... en richt zich op bewoners of burens.



STAP VOOR STAP

1. Voorbereiding
2. Lancering
3. Selectie
4. Het plan
5. Realisatie
6. Open feestelijk



ACTIVITEIT	WIE	WEEK 1	WEEK 2	...
VOORBEREIDING				
Keuze invulling proces				
Prijs/ondersteuning/... bepalen + eventueel zoeken sponsors				
Timing bepalen				
Aanbestedingen (bvb. tuinarchitect)				
Communicatiemiddelen bepalen (facebook, flyers,...)				
UITVOERING				
Lancering				
<i>Flyer, (online) inschrijvingsformulier, ...</i>				
Lanceringsfeest				
<i>Uitnodiging</i>				
<i>Offertes voor materialen, drank, ...</i>				
<i>Draaiboek startmoment + praktische regeling</i>				
<i>Klaarzetten</i>				
<i>Opruim</i>				
<i>Info delen + manier waarop</i>				
Selectieprocedure				
<i>Gesprekken</i>				
<i>Keuze</i>				
Ontwerp				
<i>Denkdag</i>				
<i>Voorontwerp</i>				
<i>Definitief ontwerp</i>				
Realisatie				
<i>Aanbesteden?</i>				
<i>Aan eigenaars overlaten?</i>				
<i>Eigenaars en buurt activeren (werkdag)</i>				
Afsluiter: slotmoment				
<i>Slotmoment</i>				
<i>Uitnodigingen</i>				
<i>offertes, materialen, drank, ...</i>				
<i>...</i>				

1 VOORBEREIDING

Kies de onderdelen én maak keuzes

Bepaal welke onderdelen er worden opgenomen in het proces. Een voorbeeldschema hiernaast biedt enkele mogelijkheden.

Denk na over hoe je het initiatief aantrekkelijk zal maken: voorzie je een financiële incentive voor potentiële deelnemers? Zo ja, hoe groot is die? Voorzie je (ook) effectieve hulp bij aanleg, een gratis tuinontwerp, ...?

Denk ook na over het aantal deelnemers dat je maximaal wil.

Bepaal de timing

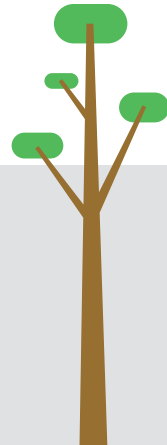
Wil je in 1 maand de wedstrijd doorlopen of voorzie je een jaar? Wij adviseren een doorlooptijd van enkele maanden (bvb. februari t.e.m. juni) als actieve projectfase (dus zonder voorbereiding)

Communicatie is het startpunt

Bepaal de communicatiestrategie en pas die aan jouw buurt aan! Maak alvast alle materiaal klaar (posters, flyers, mails, ...).

Quick TIP

HUUR JE EEN TUINARCHITECT IN OM JE BIJ TE STAAN BIJ DE ONTWERPFASE? KIES ER ÉÉN DIE OOK ERVARING HEEFT MET OPENBARE GROENE RUIMTE.





2 LANCERING

Lanceer het initiatief! Belangrijk is uiteraard expliciet de oproep voor kandidaatstelling. Maak hiervoor een heldere en duidelijke procedure op (mail, online inschrijfformulier,...)

Organiseer eventueel een leuk moment in de buurt waar je de oproep lanceert. Dit brengt meteen het gesprek op gang en vergroot de kans dat burens elkaar vinden om samen de handen uit de mouwen te steken.

Geef info, maar maak geen lange, saaie presentatie

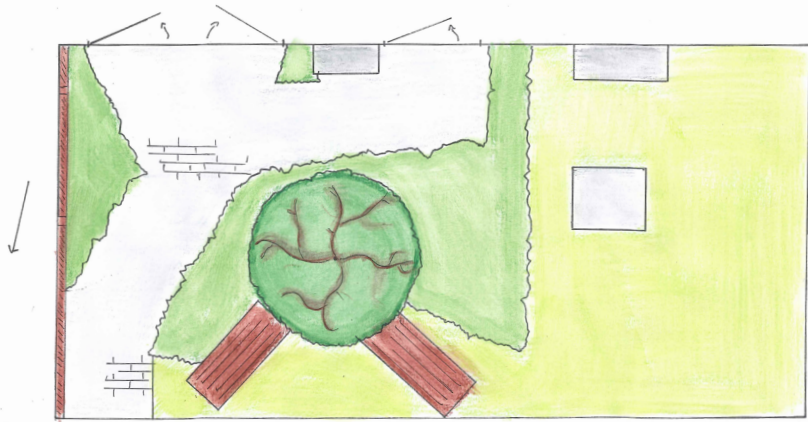
- Maak mensen warm op een korte, bondige manier
- Hou het laagdrempelig
- Maak iets wat mensen kunnen meenemen waarop kernachtig de belangrijkste elementen staan
- En belangrijk: zet redenen waarom mensen moeten meedoen expliciet in de verf! Haal vooral inspiratie bij zaken waar potentiële deelnemers zich in kunnen herkennen. Zijn er veel mensen die bezig zijn met ecologie en milieu in de buurt? Zet dan in op argumenten zoals verhogen van biodiversiteit.

Herhaal na de lancering nog enkele keren de oproep. Flyer, mail,... nog een keer extra.

Quick TIP

ORGANISEER JE EEN EVENEMENTJE OM DE OPROEP TE LANCEREN? SIMULEER DAN METEEN EEN GROENE RUIMTE. ZO KUNNEN BEWONERS METEEN DE VOORDELEN ERVAREN VAN EEN BUURTPLEK.





In de Molenle (Boechout) brengt een boekenkastje en een zitbank rust, cultuur én ontmoeting. Een hele transformatie!

3 SELECTIE

Voorzie je een financiële incentive of specifieke ondersteuning voor de deelnemers? Dan is het raadzaam om een maximaal aantal deelnemers voorop te stellen én dus een selectie te maken.

We raden aan om na de kandidaatstelling met elke kandidaat een gesprek te hebben. Hierin worden al snel de ambities duidelijk. Wil de kandidaat echt een buurtplek in de voortuin of enkel het geld voor aanleg? Gaat het verder dan een 'appelboom voor de buurt'? Zijn er genoeg vrijheidsgraden zodat ook de buurt mee kan nadenken over de voortuin?

Maak de selectieprocedure op voorhand kenbaar aan de potentiële deelnemers.





4 HET PLAN

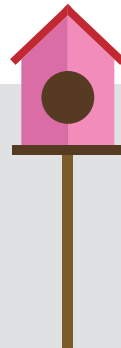
Het is voor vele mensen moeilijk om zelf aan de slag te gaan met het ontwerp: welke vormen gebruik ik? Welke planten gebruik ik om vakken op te vullen? Hoe krijg ik het gewenste 'buurtprogramma' op een esthetische manier verwerkt?

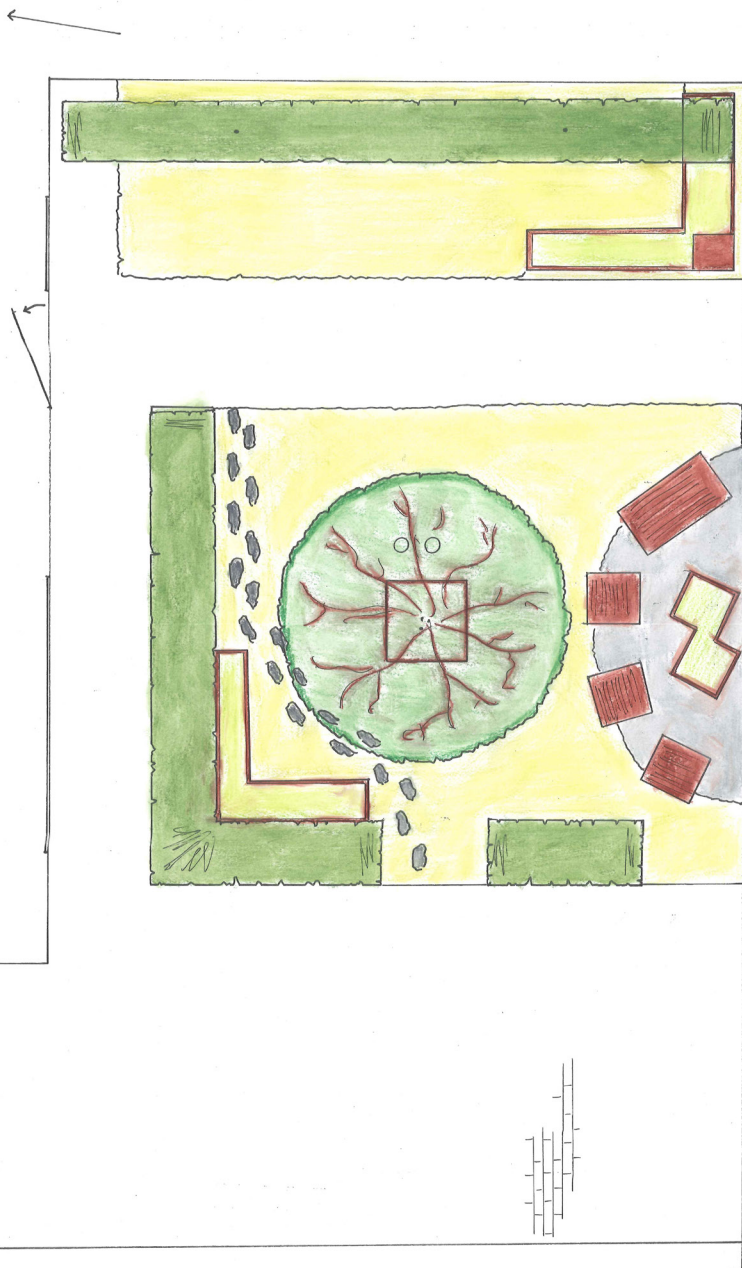
Werf daarom een tuinarchitect aan die het ontwerp voor zijn/haar rekening neemt. Organiseer samen een denkvond voor heel de buurt om na te denken over het programma.

Laat de uiteindelijke keuzes wel bij de eigenaars van de voortuin. Zij keuren uiteindelijk het definitieve ontwerp goed.

Quick TIP

FOTO'S VAN GOEDE VOORBEELDEN WERKEN HEEL INSPIREREND OP EEN DENKAVOND EN KUNNEN EEN ONTWERP EEN TRAPJE HOGER BRENGEN





Molenlei (Boechout), ontwerp voor buurtplekje met kruiden, zitgelegenheid en vijgenboom (realisatie zie pagina 16-17)

5 REALISATIE

Voor de effectieve realisatie van de plek zijn verschillende mogelijkheden. Er kan gekozen worden om de verantwoordelijkheid bij de eigenaars te leggen. Zij kunnen dan, eventueel met een financiële incentive, zelf bepalen hoe en wanneer ze de plek aanleggen.

Een tweede optie is om de realisatie door de eigenaars én de buurt te voorzien, maar bijvoorbeeld wel een werkdag te organiseren waarop het plan wordt gerealiseerd.

Een andere optie is de realisatie uitbesteden aan een firma.

6 OPEN FEESTELIJK

Iedereen in de buurt zal de nieuwe buurtplek wel opmerken, maar een feestelijk openingsmoment kan duidelijk maken dat de voortuin écht deel uitmaakt van de buurt. Een feestelijke opening kan de drempel om de voortuin 'van iemand anders' effectief te gebruiken verlagen én het is meteen handig voor de eigenaars om spelregels te communiceren: Geen lawaai meer na 21u00? Check!





In de Molenlei (Boechout), werd een voortuin heringericht tot een groene oase in de straat. Door een zitplekje en verse kruiden dichtbij de stoep, worden ook de burens uitgenodigd om gebruik te maken van deze unieke plek.

